

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання контрольної роботи
з навчальної дисципліни

«ЦІНОУТВОРЕННЯ ТА ПОЛІТИКА ЦІН»

(для студентів заочної форми навчання освітнього рівня «бакалавр»
спеціальності 051 – Економіка)

**Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2021**

Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи з дисципліни «Ціноутворення та політика цін» (для студентів заочної форми навчання освітнього рівня бакалавр спеціальності 051 – Економіка) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. : Г. А. Жовтяк. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 24 с.

Укладач Г. А. Жовтяк

Рецензент

А. Є. Ачкасов, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Рекомендовано кафедрою економіки, протокол № 11 від 03 червня 2019 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Мета та завдання контрольної роботи.....	6
2. Загальні вимоги та структура контрольної роботи.....	6
3. Підбір літератури з тематики контрольної роботи.....	7
4. Викладення змісту контрольної роботи.....	8
5. Оформлення контрольної роботи.....	9
6. Перелік тем до виконання теоретичної частини контрольної роботи...	9
7. Розрахункова частина контрольної роботи.....	10
8. Критерії оцінювання контрольної роботи.....	20
Список рекомендованих джерел.....	21

ВСТУП

В умовах ринкової економіки важливого значення набуває процес ціноутворення. Саме ціни визначають структуру випуску продукції, впливають на рух матеріальних потоків, прибутковість будь-якого підприємства, рівень добробуту населення. Правильна методика встановлення цін, розумна цінова політика, послідовна реалізація обґрунтованої цінової стратегії – це необхідні компоненти успішної діяльності будь-якого підприємства, яке працює в ринкових умовах.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення та аналіз процесів ціноутворення в умовах ринку.

Метою навчальної дисципліни «Ціноутворення та політика цін» є надання студентам теоретичних знань і практичних навичок з питань формування цін та розробки цінової політики.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Ціноутворення та політика цін» є розкриття: теоретичних засад ціноутворення; методики формування цін та її окремих елементів; сутності методів ринкового ціноутворення; особливостей установавання цін на зовнішньому ринку; методологічних підходів до розробки цінової політики та стратегії підприємства; цілей і методів державного регулювання цін та його впливу на економічні процеси.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- визначення ціни та її класифікацію;
- сутність функцій ціни;
- загальні принципи ціноутворення в умовах ринку;
- сутність і порядок розрахунку ціни виробництва, оптової (відпускної) ціни підприємства та промисловості, роздрібною ціни;
- методи ціноутворення;

– сутність світових цін, прийнятий порядок їх розрахунку на різні групи товарів;

– основні цілі цінової політики підприємства;

– види цінових стратегій підприємства;

– визначення та основні відмінності державного регулювання цін.

вміти:

– розробляти гнучку тактику ціноутворення з урахуванням різнопланових факторів;

– розрахувати ціни виробництва, оптові (відпускні) ціни підприємства та промисловості, роздрібні ціни;

– скласти калькуляції роздрібною ціни;

– визначати короткострокові, середньострокові та довгострокові цілі для розробки цінової стратегії;

– розраховувати цільову ціну при зміні умов виробництва та реалізації;

– встановлювати пріоритети в процесі розробки цінової стратегії;

– розрахувати знижки з цін в залежності від обраних критеріїв;

– розрахувати ціни, виходячи з витрат, попиту, конкуренції;

– розрахувати ціни на продукцію, що експортується за кордон.

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з економічною літературою, нормативними актами з питань державного регулювання діяльності підприємств.

Знання, отриманні під час вивчення дисципліни є підґрунтям для обґрунтування економічних рішень бакалаврських робіт.

1 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи з дисципліни «Ціноутворення та політика цін» є складовою частиною навчального процесу, формою проміжного контролю ступеня оволодіння майбутніми фахівцями основами дисципліни, що вивчається, а також активною формою самостійної роботи студентів.

Мета контрольної роботи спрямована на закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення дисципліни, набуття навичок самостійно працювати з літературними джерелами та статистичними матеріалами, робити висновки.

У ході підготовки до виконання контрольної роботи студент має вивчити законодавчі акти, літературні джерела, періодичні публікації, в яких розглядаються питання обраного варіанта, зробити узагальнення та висновки.

2 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ТА СТРУКТУРА КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Основна вимога до контрольної роботи полягає у всебічному і глибокому розкритті змісту запропонованого варіанта, що є результатом засвоєння студентом нормативних актів, спеціальних матеріалів і літературних джерел.

У кожній роботі мають бути такі розділи:

Вступ.

1. Теоретична частина.

2. Розрахункова частина.

Висновки.

Перелік посилань.

Заголовки структурних частин роботи пишуть на окремій сторінці прописними буквами: ВСТУП, ВИСНОВКИ, ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ.

Розглянемо структуру контрольної роботи.

У вступі необхідно відобразити роль і значення цінової політики в діяльності підприємства, дати обґрунтування завдань контрольної роботи та сформулювати її ціль.

Зміст теоретичної частини роботи містить два питання і має відповідати сучасному рівню розвитку підприємства. Теоретичний матеріал, поданий у роботі, має бути доповнений цифровими даними, графіками, таблицями, схемами.

У розрахунковій частині розв'язуються дві задачі з детальним поясненням ходу розрахунків, етапів і результатів отриманих даних.

Висновки формуються по теоретичній та розрахунковій частинах.

У кінці роботи подається повний перелік посилань, який необхідно систематизувати і скласти у певному порядку: спочатку вказуються законодавчі та нормативні акти (закони, укази, постанови, статистичні довідники), потім – загальна та спеціальна література за алфавітом, а наприкінці – Інтернет-ресурси за алфавітом.

Матеріал контрольної роботи має бути викладений відповідно до законів формальної логіки, тобто законів тотожності, достатнього обґрунтування.

Обсяг теоретичної частини роботи має становити 10–12 аркушів формату А4.

У готовому тексті не дозволяється робити виправлення, вставки, а також скорочувати слова та використовувати аббревіатури (крім загальноприйнятих).

3 ПІДБІР ЛІТЕРАТУРИ З ТЕМАТИКИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Першим етапом виконання контрольної роботи є вибір варіанта, який студенти здійснюють за таблицею 6.1. Питання варіанта обов'язково вказуються в змісті роботи. Якщо робота виконана не за визначеним варіантом, то до розгляду вона не приймається.

Навчальну та спеціальну літературу з теми контрольної роботи студент підбирає самостійно, використовуючи для цього рекомендовану літературу, яка

наведена в методичних рекомендаціях, алфавітний, предметний та систематизований бібліотечні каталоги. Консультацію з питань підбору літератури студент може отримати у викладача кафедри.

Під час підбору літератури особливу увагу варто приділяти першоджерелам, що стосуються питань роботи, періодичним виданням, науковим статтям, передовому досвіду підприємств.

При складанні бібліографії треба враховувати не тільки рік видання, а також його зміст, актуальність у сучасних умовах.

При написанні роботи треба обов'язково вивчити і використовувати стосовно конкретних питань чинні Закони України, Укази Президента України, Постанови КМУ, нормативні й методичні матеріали міністерств і відомств, а також підприємств та організацій.

Перед виконанням роботи в останній редакції треба уважно переглянути власноручні записи, зроблені при вивченні літературних джерел, матеріалів підприємств. Ці записи необхідно систематизувати, ретельно проаналізувати, узагальнити перед тим, як використати у тексті роботи.

Зібраний статистичний матеріал треба згрупувати, класифікувати, звести у таблиці, зробити порівняльний аналіз. Ці матеріали можна подати у вигляді діаграм, графіків, схем тощо.

4 ВИКЛАДЕННЯ ЗМІСТУ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Зібраний, вивчений і опрацьований матеріал з питань контрольної роботи викладається відповідно до змісту роботи у логічній послідовності. При написанні роботи необхідно розкрити теоретичну значимість питань, що розглядаються, зробити аналіз фактичного матеріалу і відповідні висновки. У роботі не може бути повторень, надмірного цитування. Цитати повинні бути короткими і органічно пов'язуватися з текстом. На використані у роботі цифрові дані, цитати, таблиці мають бути посилання із зазначенням джерел. Обсяг висвітлювальних теоретичних питань має бути приблизно однаковий.

5 ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота має бути літературно та технічно грамотно виконана і відповідати вимогам оформлення. Оформлення роботи здійснюється у відповідності з вимогами державного стандарту.

Текст роботи можна писати чітко від руки пастою чорного або синього кольору, а також друкувати шляхом комп'ютерного набору з одного боку аркуша стандартного розміру, папір формату А4. Усі сторінки роботи нумеруються.

Контрольна робота виконується відповідно до вимог цих методичних рекомендацій, інакше вона не буде зарахована, незалежно від її змісту.

Завершена робота подається студентом викладачеві у термін, зазначений навчальним графіком.

6 ПЕРЕЛІК ТЕМ ДО ВИКОНАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ЧАСТИНИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Під час виконання контрольної роботи з дисципліни «Ціноутворення та політика цін» студенти повинні привести відповіді на запитання за варіантами, наведеними у таблиці 6.1. Варіант обирається за останньою цифрою шифру залікової книжки.

Таблиця 6.1 – Теоретичні питання

Варіант	Питання
1	2
0	Цінова стратегія підприємства. Види зовнішньоторговельних цін
1	Витратні методи ціноутворення. Функції ціни в ринковій економіці
2	Витрати і їх роль у формуванні ціни. Загальна характеристика системи цін
3	Склад і структура ціни. Установлення цін на експортно-імпорتنу продукцію

Продовження таблиці 6.1

1	2
4	Цінова політика і аналіз беззбитковості. Методи ціноутворення з орієнтацією на конкуренцію
5	Система цінових знижок. Методи ціноутворення, що спираються на попит
6	Теорії ціноутворення. Формування в ціні товарних податків
7	Конкуренція і монополія як чинники ціноутворення. Посередницькі надбавки (знижки) в ціні
8	Вплив попиту і пропозиції на формування ринкових цін. Цілі й методи державного регулювання цін
9	Контроль за додержанням державної дисципліни цін Витрати і їх роль у формуванні ціни

7 РОЗРАХУНКОВА ЧАСТИНА КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Завдання № 1

(№ варіанта – остання цифра залікової книжки студента)

Визначити оптимальний обсяг виробництва продукції, оптимальні ціни, при яких гранична виручка перевищуватиме граничні витрати підприємства. Базова ціна передбачає рентабельність виробництва продукції 10 %. Підприємство може виробляти продукцію в обсягах, наведених у таблиці 7.1.

Таблиця 7.1 – Вихідні дані

<i>Варіант – 1</i>			<i>Варіант – 2</i>	
1	2	3	4	5
<i>i</i>	Обсяг виробництва, т	Собівартість продукції, грн	Обсяг виробництва, т	Собівартість продукції, грн
1	420	42 000	220	22 000
2	430	42 570	230	22 570
3	440	43 120	240	23 120
4	450	43 650	250	23 650
5	500	45 500	300	25 500
6	600	51 140	400	31 140

Продовження таблиці 7.1

1	2	3	4	5
Варіант – 3			Варіант – 4	
<i>i</i>	Обсяг виробництва, т	Собівартість продукції, грн	Обсяг виробництва, т	Собівартість продукції, грн
1	320	32 000	120	12 000
2	330	32 570	130	12 570
3	340	33 120	140	13 120
4	350	33 650	150	13 650
5	400	35 500	200	15 500
6	500	41 140	300	21 140
Варіант – 5			Варіант – 6	
<i>i</i>	Обсяг виробництва, т	Собівартість продукції, грн	Обсяг виробництва, т	Собівартість продукції, грн
1	520	52 000	720	72 000
2	530	52 570	730	72 570
3	540	53 120	740	73 120
4	550	53 650	750	73 650
5	600	55 500	800	75 500
6	700	61 140	900	81 140
Варіант – 7			Варіант – 8	
<i>i</i>	Обсяг виробництва, т	Собівартість продукції, грн	Обсяг виробництва, т	Собівартість продукції, грн
1	820	82 000	620	62 000
2	830	82 570	630	62 570
3	840	83 120	640	63 120
4	850	83 650	650	63 650
5	900	85 500	700	65 500
6	1 000	91 140	800	71 140
Варіант – 9			Варіант – 10	
<i>i</i>	Обсяг виробництва, т	Собівартість продукції, грн	Обсяг виробництва, т	Собівартість продукції, грн
1	920	92 000	1 200	120 000
2	930	92 570	1 300	125 700
3	940	93 120	1 400	131 200
4	950	93 650	1 500	136 500
5	1 000	95 500	1 550	138 850
6.	1100	101140	1650	144490

Методичні рекомендації до виконання завдання №1

1. Середня собівартість 1 т продукції при заданому обсязі виробництва:

$$S_{сепi} = \frac{S_i}{Q_i} . \quad (7.1)$$

де S_i – собівартість повного обсягу продукції, грн;

Q_i – обсяг виробництва продукції, т.

2. Собівартість 1 т додатково виробленої продукції за i -м варіантом:

$$S_{di} = \frac{S_i - S_{i-1}}{Q_i - Q_{i-1}} . \quad (7.2)$$

3. Базова (максимальна) ціна на вироблену продукцію встановлена за базовим рівнем виробництва (перший варіант) і передбачає рівень рентабельності 10 %:

$$Ц_б = S_{сеп1} \cdot K_{рент} . \quad (7.3)$$

4. Прибуток підприємства при мінімальних цінах:

$$PP_{min_i} = Ц_{min_i} - S_{сепi} . \quad (7.4)$$

5. Прибуток підприємства при максимальних цінах:

$$PP_{max_i} = Ц_{max_i} - S_{сепi} . \quad (7.5)$$

6. Мінімальний граничний прибуток:

$$PP_{min_i}^{гп} = Ц_{min_i} - S_{di} . \quad (7.6)$$

7. Максимальний граничний прибуток:

$$PP_{max_i}^{гп} = Ц_{max_i} - S_{di} . \quad (7.7)$$

Результати розрахунку доцільно представити у наступному вигляді (табл. 7.2).

Таблиця 7.2 – Результати розрахунку

Обсяг виробництва, т	Собівартість 1 т, грн		Граничний прибуток, грн		Ціна 1 т продукції, грн		Прибуток, грн	
	$S_{сері}$	$S_{dі}$	$ПР_{minі}^{гр}$	$ПР_{maxі}^{гр}$	$Ц_{min}$	$Ц_{б}$	$ПР_{minі}$	$ПР_{maxі}$
		–	–	–				

Завдання № 2

(№ варіанта – остання цифра залікової книжки студента)

Розв'яжіть одне завдання за варіантом

1. Роздрібна ціна виробу – 30,24 грн , торговельна надбавка – 20 % ціни посередника, його націнка – 5 % відпускної ціни виробника, ПДВ – 20 %. Визначити прибуток у ціні виробника, якщо собівартість виробу становить 13 грн.
2. Собівартість виробу – 200 грн , рентабельність – 12,5 % ПДВ – 20 %, націнка посередника – 15 % ціни виробника, а витрати обігу посередника на одиницю продукції дорівнюють 20 грн. Визначити величину прибутку в складі націнки посередника.
3. Собівартість виробу – 480 грн , рентабельність – 30 %, націнка посередника – 25 % ціни виробника, роздрібна ціна виробу – 1 424 грн , ПДВ – 20 %, витрати обігу торгівлі на одиницю продукції – 240 грн. Визначити прибуток у складі торговельної надбавки.
4. Собівартість виробу – 75 грн , рентабельність – 20 %, ПДВ – 20 %, торговельна надбавка – 30 % ціни посередника, роздрібна ціна – 195 грн , прибуток у складі націнки посередника – 10 грн. Визначити витрати обігу посередника з реалізації одиниці продукції.

5. Визначте:

- а) прибуток підприємства в розрахунку на один виріб;
- б) відпускну ціну підприємства з ПДВ;
- в) постачально-збутову націнку;
- г) торгову націнку;
- д) структуру роздрібною ціни виробу

Вихідні дані:

- 1) комерційна собівартість виробу – 56 грн;
- 2) рівень рентабельності – 25 % до собівартості;
- 3) податок на додану вартість – 20 % від відпускну ціни підприємства без

ПДВ;

4) постачально-збутова націнка посередницької організації – 25 % від покупної ціни;

5) роздрібна ціна – 126 грн.

6. Визначте, яким повинен бути прибуток товаровиробника при випуску 1 000 шт. виробів, якщо витрати на виробництво і збут одного виробу складають 6,5 грн, роздрібна ціна з ПДВ – 16,56 грн, націнки збутова і торговельна – відповідно 15 і 20 %.

7. Визначте:

- 1) прибуток підприємства з розрахунку на один виріб;
- 2) оптову ціну підприємства;
- 3) відпускну ціну підприємства з ПДВ;
- 4) посередницький-збутову націнку;
- 5) торгову націнку;
- 6) роздрібну ціну виробу.

Вихідні дані:

- комерційна собівартість виробу – 90 грн;
- рівень рентабельності – 25 % до собівартості;
- акциз – 15 грн на одиницю виробу;
- ПДВ – 20 % від оптової ціни підприємства без ПДВ;

– постачально-збутова націнка посередницької організації – 20 % від покупної ціни;

– торгова націнка – 10 % від продажної ціни посередницької організації.

8. Повні витрати фірми на одиницю виробу становили в поточному році 2 000 грн. Розраховуючи ціну, фірма закладає коефіцієнт прибутковості (частка прибутку в ціні) 25 %. В умовах інфляції спостерігається зростання витрат на 500 грн.

Розрахуйте:

- а) ціну в поточному році;
- б) ціну, за якою повністю покриваються витрати фірми і збережеться прибуток (на одиницю виробу) на попередньому рівні;
- в) ціну, яка не тільки покриватиме витрати, а й забезпечить коефіцієнт прибутковості 25%.

Таблиця 7.3

Показник	Значення в поточному році	Розрахунок ціни з урахуванням покриття витрат і збереження прибутку	Розрахунок ціни з урахуванням відновлення коефіцієнта прибутковості
Ціна, грн			
Повні витрати фірми, грн	2 000		
Прибуток, грн			
Коефіцієнт прибутковості, %	25		

9. Визначити ціну виробу, якщо заводом його випущено 2000 штук. При цьому коефіцієнт маржинального доходу становить 0,75. Повні витрати на весь обсяг – 150 млн. грн. Постійні витрати становлять 40 % повних витрат. Визначте мінімальний обсяг випуску при встановленій ціні. Побудуйте графік беззбитковості.

10. За допомогою показника рентабельності продукції необхідно вибрати найбільш вигідний вид продукції за наступними даними (табл. 7.4).

Таблиця 7.4

Вид продукції	Кількість, шт.	Повна собівартість 1 шт., грн	Ціна за 1 шт. (без ПДВ), грн
1	200	140	168
2	300	180	207
3	500	200	226

Приклади розв'язання типових задач

Ціна на продукцію вітчизняного виробництва складається з наступних елементів (табл. 7.5).

Таблиця 7.5 – Компоненти ціни на продукцію

Собівартість	Прибуток	Акциз- ний збір	Податок на додану вартість	Націнка посередн ика	Торго- вельна надбав- ка
Ціна підприємства					
Відпускна ціна виробника					
Відпускна ціна посередника					
Роздрібна ціна					

Задача 1

Витрати на виробництво і реалізацію одного виробу, що випускається на вітчизняному підприємстві складають 50 грн. Рентабельність 40 %. Витрати і прибуток підприємства оптової торгівлі складають 10 грн, а роздрібною торгівлі – 15 грн з розрахунку на один виріб. Визначите ціну роздрібною торгівлі одного виробу.

Розв'язання

$$1) C_{\text{відп.}} = 50 + 50 \times 0,4 + (50 + 50 \times 0,4) \times 0,2 = 84 \text{ грн.}$$

$$2) C_{\text{о.т.}} = 70 + 10 + (70 + 10) \times 0,2 = 96 \text{ грн.}$$

$$3) C_{\text{розн.}} = 80 + 15 + (80 + 15) \times 0,2 = 114 \text{ грн.}$$

Відповідь: 114 грн.

Задача 2

Підприємство випускає морозильні камери. Витрати виробництва підприємства такі:

– матеріальні (вартість сировини, матеріалів, комплектуючих разом з ПДВ) – 79 у.о.;

– на оплату праці – 62 у.о.;

– інші – 36 у.о.

Підприємство виробник планує отримати 47 у.о. прибутку на одну морозильну камеру. Проте оскільки на морозильні камери цієї марки попит не задоволений, підприємство планує реалізовувати їх за ціною, що в 1,4 раза перевищує розрахункову відпускну ціну.

Розрахувати кінцеву відпускну ціну і ПДВ, що повинен сплатити виробник.

Розв'язання

ПДВ з матеріальних витрат:

$$\frac{79}{6} = 13,17 \text{ у.о.}$$

Матеріальні витрати підприємства без ПДВ:

$$79 - 13,17 = 65,83 \text{ у.о.}$$

Запланована ціна підприємства за продукцію разом з ПДВ:

$$(65,83 + 62 + 36 + 47) \times 1,2 = 253,00 \text{ у.о.}$$

Ціна, за якою підприємство планує реалізовувати виріб:

$$253 \times 1,4 = 354,2 \text{ ум. од.}$$

ПДВ до сплати:

$$\frac{(354,19 - 79)}{6} = 45,86 \text{ у.о.}$$

Задача 3

Повні витрати фірми на одиницю виробу становили в поточному році 3 500 грн. Розраховуючи ціну фірма закладає коефіцієнт прибутковості (частка прибутку в ціні) 25 %. В умовах інфляції спостерігається зростання витрат на 250 грн. *Розрахуйте:*

а) ціну в поточному році;

б) ціну, за якою повністю покриваються витрати фірми і збережеться прибуток (на одиницю виробу) на попередньому рівні;

в) ціну, яка не тільки покриватиме витрати, а й забезпечить коефіцієнт прибутковості 25 %.

Розв'язання

а) $\frac{3500}{0,75} = 4667$ (грн);

б) для повного покриття витрат фірма повинна збільшити ціну на 250 грн, тобто ціна дорівнює 4 917 грн, прибуток відповідно — 1 167 грн, що становить 23,7 % прибутковості;

в) за збереження коефіцієнта прибутковості 25 %, прибуток має становитиме:

$$\frac{3750 \times 0,25}{0,75} = 1250 \text{ (грн), відповідно ціна при цьому – 5000 грн.}$$

Таблиця 7.6

Показник	Значення в поточному році	Розрахунок ціни з урахуванням покриття витрат і збереження прибутку	Розрахунок ціни з урахуванням відновлення коефіцієнта прибутковості
Ціна, грн	4 667	4 917	5 000
Повні витрати фірми, грн	3 500	3 750	3 750
Прибуток, грн	1 167	1 167	1 250
Коефіцієнт прибутковості, %	25	23,7	25

Задача 4

Визначити відпускну ціну на новий холодильник баловим методом. Дані, отримані на основі експертних оцінок, подані в таблиці 7.7.

Таблиця 7.7

Вид товару	Параметри					
	Дизайн		Економічність		Місткість	
	Бали	Коефіцієнт вагомості	Бали	Коефіцієнт вагомості	Бали	Коефіцієнт вагомості
Базовий	40	0,2	80	0,5	80	0,3
Новий	45	0,2	80	0,5	85	0,3

Вартість базової моделі – 2 200 грн.

Розв'язання

Питома вага, або ціна одного бала, за базовою моделлю становитиме:

$$C = \frac{2200}{40 \times 0,2 + 80 \times 0,5 + 80 \times 0,3} = 30,56 \text{ грн.}$$

Відповідно ціна нової моделі:

$$C_n = 30,56 \times (45 \times 0,2 + 80 \times 0,5 + 85 \times 0,3) = 2276,72 \text{ грн.}$$

Задача 5

Ціна базового двигуна – 240 грн, а його потужність 60 кВт. Виробник планує підвищити якість продукції на 25 %. Визначити орієнтовну ціну нового виробу, якщо коефіцієнт гальмування дорівнює 0,9.

Розв'язання

Визначимо питому ціну за формулою

$$C_n = \frac{240}{60} = 4 \text{ грн.}$$

Ціна нової продукції дорівнює:

$$C_n = 4 \times 75 \times 0,9 = 270 \text{ грн.}$$

8 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконану в установлений термін контрольну роботу студент пересилає в електронному вигляді на сервер ЦТДН для попередньої перевірки. Робота, що загрузається в дистанційному курсі «Ціноутворення та політика цін» на сервер ЦТДН, повинна бути представлена файлом у форматі Microsoft Word 2003–2010 (форматі doc або docx), або документом у pdf-форматі, або зображенням у jpg-форматі. Якщо робота написана від руки, необхідно її сфотографувати або відсканувати та зберегти в одному із вищенаведених форматів (перевага надається pdf-формату). Ім'я файлу, в якому збережена робота, повинно включати в себе прізвище студента.

Керівник дає загальну оцінку виконаної роботи і вказує на недоліки, допущені при її виконанні, які можуть бути усунуті після доопрацювання. Роботу, на яку дана негативна оцінка, студент виконує повторно й після усунення зауважень подає на повторну перевірку. Під час захисту студент повинен продемонструвати знання теоретичних питань роботи, показати вміння виконувати економічні розрахунки й робити обґрунтовані висновки. При оцінці роботи враховуються: ступінь розкриття змісту, аргументованість відповідей та дотримання вимог до оформлення.

Критерії оцінювання контрольної роботи:

– *оцінка 20 балів:* індивідуальне завдання виконане на високому рівні, у теоретичній частині надано повне висвітлення питань, присутній розгляд питань з різних методичних підходів, розрахункове завдання виконане правильно і зроблені обґрунтовані висновки. На всі запитання викладача отримані правильні відповіді;

– *оцінка 15 балів:* теоретичні питання розкриті, про що свідчить достатня повнота та логічність висвітлення матеріалу, однак є окремі недоліки неprincipового характеру: допущені незначні помилки при формулюванні термінів, категорій, наявні незначні арифметичні помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань. На переважну більшість запитань викладача було надано правильні відповіді;

– *оцінка 5 балів:* теоретичні питання в основному розкриті, але є недоліки змістового характеру: викладення матеріалу є неповним і має виражений компілятивний характер, допущено серйозні помилки у розв'язанні завдань. Є зауваження щодо оформлення роботи. Студентом надано правильні відповіді лише на окремі запитання викладача;

– *оцінка 0 балів:* теоретичні питання нерозкриті, розрахунки у практичній частині відсутні або неправильні внаслідок допущення грубих помилок.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про ціни та ціноутворення : Закон України від 21.06.2012 р. № 5007-VI.
2. Про державне регулювання у сфері комунальних послуг : Закон України від 09 липня 2010 року № 2479-VI.
3. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11 січня 2001 року №2210-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12. – С. 64.
4. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР.
5. Про природні монополії : Закон України від 20 квітня 2000 №1682-III // Відомості Верховної Ради. – 2000. – № 30. – С. 238.
6. Податковий Кодекс України від 02.12.2010. № 2755-VI / Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
7. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
8. Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг : Указ Президента України від 10.09.2014 № 715/2014.
9. Положення про Державну інспекцію з контролю за цінами : Указ Президента України від 30.03.2012 № 236/2012.
10. Положення про державне регулювання цін (тарифів) на продукцію виробничо-технічного призначення, товари народного споживання, роботи і послуги монопольних утворень : Постанова Кабінету Міністрів України від 22.02.1995 № 135.
11. Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів) : Постанова Кабінету Міністрів України від 25.12.1996 № 1548.
12. Про удосконалення порядку формування цін : Постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 № 1998.

13. Верхоглядова Н. І., Ільїна С. Б., Іванникова Н. А., Слабко Я. Я., Лисенко Ю. В. Основи ціноутворення : навч. Посібник / Н. І. Верхоглядова, С. Б. Ільїна, Н. А. Іванникова та ін. – Київ : Кондор, 2007. – 252 с.
14. Герасименко В. В. Ценовая политика фирмы / В. В. Герасименко – М. : ЭКСМО, 2007.
15. Гладких Д. Держава як суб'єкт цінового регулювання / Д. Гладких // Банківська справа. – 1998. – № 4.
16. Дугіна С. І. Маркетингова цінова політика : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / С. І. Дугіна – Київ : КНЕУ, 2005.
17. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Г. Мельника. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2012. – 864 с.
18. Ерухимович И. Л. Ценообразование : Учебно-методическое пособие. / И. Л. Ерухимович. – 2-е изд., стереотип. – Киев : МАУП, 2005.
19. Иваниенко В. В. Ценообразование : учебное пособие. / В. В. Иваниенко – изд. 2-е перераб. и доп.– Харьков : Издательский Дом «ИНЖЭК», 2004.
20. Колесников О. В. Ціноутворення : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Колесников. – Київ : ЦУЛ, 2007.
21. Котлер Ф. Основы маркетинга: пер. с англ. / Ф. Котлер, Г. Армстронг и др. – 2-е европ. изд. – М. ; СПб ; Киев : Вильямс, 2004.
22. Липсиц И. К. Коммерческое ценообразование. / И. К. Липсиц. – М. : БЕК, 2004.
23. Литвиненко Я. В. Маркетингова цінова політика : навч. посіб. / Я. В. Литвиненко. – Київ : Знання, 2010. – 294 с.
24. Литвиненко Я. В. Сучасна політика ціноутворення: навч. посіб. / Я. В. Литвиненко. – Київ : МАУП, 2004.
25. Мазур О. Є. Ринкове ціноутворення : навч. посібник / О. Є. Мазур. – Київ : Центр учбової літератури, 2012. – 480 с.
26. Маркетингова цінова політика : навч. посіб. / Л. Г. Мельник, О. І. Карінцева, Л. В. Старченко. – Суми : Університетська книга, 2007. – 240 с.
27. Т. Нэгл Томас Стратегия и тактика ценообразования. – СПб. : Питер, 2004.

28. Петрушенко Ю. М. Мікроекономіка : теорія та приклади розв'язання задач : навч. посіб. / Ю. М. Петрушенко. – Суми : Університетська книга, 2012. – 320 с.
29. Пінішко В. С. Ціни і ціноутворення : навч. посіб. / В. С. Пінішко. – Львів : Інтеллект-Захід, 2010. – 488 с.
30. Тарасевич Л. С., Гребенников П. И., Леусский А. И. Микроэкономика. / Л. С. Тарасевич, П. И. Гребенников, А. И. Леусский. – М. : ЮРАЙТ-ИЗДАТ, 2006.
31. Тормоса Ю. Г. Ціни та цінова політика : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – Київ : КНЕУ, 2006.
32. Ціноутворення : підручник / С. М. Дайновська. – Київ : КНТЕУ, 2009. – 319 с.
33. Ціноутворення та управління ціновою політикою : підручник / Л. І. Антошкіна, Н. П. Скригун, Л. Г. Цимбалюк. – Донецьк : Юго-Восток, 2011. – 321 с.
34. Шкварчук Л. О. Ціни і ціноутворення: навч. посіб. / Л. О. Шкварчук. – Київ : Кондор, 2008.
35. Державна служба статистики України : Офіційний сайт [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
36. Жовтяк Г. А. Дистанційний курс «Ціноутворення та політикацін» / Г. А. Жовтяк [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cdo.kname.edu.ua/course/view.php?id=2414>.
37. Міністерство регіонального розвитку, будівництва і житлово-комунального господарства : Офіційний сайт [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://minregion.gov.ua/>.
38. Сервер Верховної Ради України : Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>.
39. Цифровий репозиторій ХНУМГ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua>.

Виробничо-практичне видання

Методичні рекомендації
до виконання контрольної роботи
з навчальної дисципліни

«ЦІНОУТВОРЕННЯ ТА ПОЛІТИКА ЦІН»

*(для студентів заочної форми навчання освітнього рівня
«бакалавр» спеціальності 051 – Економіка)*

Укладач **ЖОВТЯК** Ганна Анатоліївна

Відповідальний за випуск *О. І. Славути*
За авторською редакцією
Комп'ютерне верстання *О. Г. Ткаченко*

План 2019, поз. 389М

Підп. до друку 30.06.2020. Формат 60 × 84/16.

Друк на ризографі. Ум. друк. арк. 1,4.

Тираж 50 пр. Зам. № .

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002.

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 5328 від 11.04.2017.